O'ZBEKISTON ADOLAT
SOTSIAL - DEMOKRATIK PARTIYASI

KAMOLOT
YOSHLAR IJTIMOIY HARAKATI

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ИЖТИМОИЙ - ФАЛСАФИЙ ФИКРЛАР ТАРАҚҚИЁТИ: МУАММО ВА ЕЧИМЛАР

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ
ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ
УНИВЕРСИТЕТИНИНГ
95 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН

РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
КОНФЕРЕНЦИЯ

МАТЕРИАЛЛАРИ

Тошкент-2013

ҳисоблайди. Унинг фикрича ана шу биринчи бурилиш замонида("Ўқ даври"да) шаклланган маънавий тамойиллар инсоният татрижини белгилаган."[1]

Юқорида биз фалсафа тарихида натурфалсафа деб ном олган катта бир даврни қисқача кўриб чиқдик. Энди эса ундан кейинги ва антик Юнон фалсафаси тарихида атиги 50 йилни ўз ичига қамраб олувчи антропоцентрик (софистлар) даври тафаккур тарзини имкон қадар кўриб чиқишга ҳаракат қиламиз.

Натурфалсафа даври олимлари, ибтидо масаласида муросага келолмадилар. Шу сабабдан ҳам улардан кейинги файласуфларга ҳақиқат масаласи биринчи ўринга чиқди. Ва улар бу муаммони инсон тафаккурини ўрганиш ёрдамида ҳал қилишга уриниб кўрдилар. Эндиликда фалсафанинг предметини табиат эмас балки, инсон тафаккури ташкил қила бошлади. Уларнинг фикрича, ягона бир ҳақиқат мавжуд ва бунга биз фақат ўз тафаккуримиз ёрдамида эришишимиз мумкин. Бундай нуқтаи назарни анча изчиллик билан ҳимоя қилган кишиларни софистлар (грекча sophists-донолар) деб аташган. Бу каби тафаккурлаш ва турмуш тарзи Горгий, Фрасимах, Протагор ва Суқрот сингари жаҳонга машҳур бўлган софиситларни кашф этди.

Бу жараён мил.авв 400 йилгача давом этди. Мил.авв 400 йилга келиб эса аниқроғи Афина демократияси Спартадан мағлубиятга учраши, ҳамда ушбу демократиянинг Суқротни ўлимга маҳкум этишидан кейин (мил.авв 399) жараён бошқача тус олди.

Бу даврга келиб олдин тарқоқ ҳолатда бўлган таълимотларни тизимлаштириш эҳтиёжи юзага келди. Бу борада мил.авв 427-347 йилларда Афинада яшаб ўтган Афлотун ва унинг шогирди бўлмиш мил.авв 384-322 йилларда яшаб ўтган Арастулар муҳим рол ўйнадилар.

ГЛОБАЛЛАШУВ ЖАРАЁНИ ВА МИЛЛИЙ МАЪНАВИЯТ

Х.Н.Холмирзаев, Т.О.Нурматов - АДУ "Фалсафа" кафедраси катта ўқитувчилари

XXI аср бошларига келиб дунё мамлакатлари ўртасидаги ўзаро таъсир шу қадар кучайиб кетдики, бу жараёндан тўла ихоталаниб олган бирорта ҳам давлат йўқ, деб тўла ишонч билан айтиш мумкин.

Глобаллашувни умумий ҳолда – турли мамлакатлар иқтисоди, маданияти, маънавияти, одамлар ўртасидаги ўзаро таъсири ва боғлиқлигининг кучайиб бориши сифатида таърифлаш мумкин. Глобаллашувга берилган таърифлар кўп. Бу жараённинг хусусиятларини тўлароқ қамраб олгани, бизнингча, француз тадқиқотчиси Б.Банди берган таъриф. Ушбу таърифда глобаллашув жараёнининг уч ўлчовли эканига урғу берилади:

- Глобаллашув – муттасил давом этадиган тарихий жараён;
- Глобаллашув – жаҳоннинг гомогенлашуви ва универсаллашуви жараёни;
- Глобаллашув – миллий чегараларнинг «ювилиб кетиш» жараёни.

Таърифда келтирилган глобаллашув ўлчовларининг ҳар учаласига нисбатан ҳам муайян эътирозлар билдириш мумкин. Лекин жаҳонда юз бераётган жараёнларни кузатсак, уларнинг ҳар уччови ҳам унда мавжуд эканини кўрамиз.

Глобаллашувнинг турли мамлакатларга ўтказаётган таъсири ҳам турлича. Бу ҳол дунё мамлакатларининг иқтисодий, ахборот, маънавий салоҳиятлари ва сиёсати қандай экани билан боғлиқ. Глобаллашувнинг салбий таъсирини камайтириш ва ижобий жиҳатларидан фойдаланиш учун бу ҳодисанинг моҳиятини чуқурроқ англаш, унинг

[1] "Жаҳон адабиёти" журнали июн. -2004. -Б.118-119

хусусиятларини ўрганиш лозим. Буларни англамай туриб, унга мослашиш, зарур бўлганда, унинг салбий оқибатларидан ҳимояланиш қийин. Бу нарса ундан фойдаланиш стратегияси, тактикаси ва технологиясини ишлаб чиқишга, мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришга, миллий маданият ва маънавиятни асраб авайлашга ва бу орқали авлодлар боғлиқлигини таъминлашга хизмат қилади.

Глобаллашув жараёнининг мураккаб ва серқирралиги шундаки, бир томондан, у турли миллатлар тараққиёти учун катта имкониятлар олиб келса, иккинчи томондан, миллий маданият ва маънавиятга салбий таъсир ҳам ўтказиши мумкин. Жумладан, информацион воситаларнинг юксак ривожланиши натижасида интернет, уяли телефон, телекоммуникациялар ва турли ахборот нашрлар орқали таклиф этилаётган "қадриятлар" кўп ҳолларда ёшларимизни ўзимизнинг миллий қадриятларимиздан узоқлаштириб қўймоқда, бошқача қилиб айтганда, ўзига хос "илдизи йўқ индивид"ларнинг шаклланишига олиб келмоқда.

Оммавий маданият турли хил кўринишларда ёшлар орасида тобора кенг тарқалмоқда. Булар асосан ёшларнинг кийинишида, қизиқишларида, бўш вақтини ўтказишида, эстетик дидларининг саёзлашувида, миллий қадриятларга муносабатда намоён бўлмоқда. Ғарб маданияти қадриятларини ўзида ифода этаётган оммавий маданият баъзан ёшларимизда ғарбона индивидуализм, андишасизлик, миллий қадриятларга ва ижтимоий манфаатларга беписандлик билан муносабатда бўлиш каби иллатларни келтириб чиқармоқда.

Бунинг натижасида ёшлар орасида тақлидчилик, ғарбона идеалларга кўр-кўрона эргашиш каби ҳолатлар ҳам кузатилмоқда. Бунда, хорижда кенг тарқалган ахлоқий ва маънавий юриш-туриш андозаларининг кинофильмлар, мода ва турли хил рекламалар орқали ёшларимизнинг онгини чулғаб олаётганлигини сезиш қийин эмас. Натижада, ёшлар ўртасида китоб ўқишдан кўра компьютер ўйинларининг олдида вақтини ўтказиш, мазмунан саёз бўлган турли хил жангари фильмларни томоша қилиш одат тусига кириб бормоқда.

Глобаллашув ўта мураккаб жараён. Глобаллашувга ёндашувдан келиб чиққан ҳолда, глобалистлар ва аксилглобалистлар гуруҳлари вужудга келди.

Глобалистлар глобаллашув тарафдорлари бўлиб, улар орасида давлат арбоблари, сиёсатчилар, саноатчи ва тадбиркорлар кўпроқ учрайди. Глобалистлар мухолифлари эса аксилглобалистлар номини олган бўлиб, улар орасида кўпроқ сўл кучлар, касаба уюшмалари ва ёшлар ташкилотларининг вакиллари бор.

Машҳур ҳинд давлат арбоби Маҳатма Ганди мамлакатга четдан бўладиган таъсирларнинг ижобий ҳамда салбий жиҳатлари ҳақида шундай деган экан: «Мен уйимнинг дарвоза ва эшикларини доим маҳкам беркитиб ўтира олмайман. Чунки унга тоза ҳаво кириб туриши керак. Ва шу баробарида эшик ва деразаларимдан кираётган ҳаво довул бўлиб хонадонимни ағдар-тўнтар қилиб, ўзимни йиқитиб ташлашини ҳам хоҳламайман». Бугунги кунда тобора жиддий аҳамият касб этиб бораётган глобаллашув жараёнига олимлар, мутахассислар, хайрихоҳлар ва қаршилар муносабатидан қатъий назар у объектив жараён сифатида давом этаверади. Ҳақиқат шуки, бу жараённи чуқур ўрганиш, моҳиятини англаш ва чиқарилган хулосалар асосида унинг ижобий хусусиятларидан фойдалана билиш ҳамда салбий оқибатларидан ҳимоялана олишдан бошқа оқилона йўл йўқ. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов сўзлари билан айтганда, глобаллашув - бу аввало ҳаёт суръатларининг беқиёс даражада тезлашуви демакдир.[1] Демак, жамият тараққиёти суръатлари ортиб боргани сари глобаллашув жараёни ҳам тобора кенгайиб ва ривожланиб боради.

[1] Каримов.И.А "Юксак маънавият – енгилмас куч". – Тошкент: Маънавият, 2008- 51 бет

МУНДАРИЖА:

1. **Муҳамедов Ғ.И.** *Сўз боши* 3
2. **Саифназаров И.С.** *Шарқ фалсафасидаги инсонпарварлик ва адолат тамойиллари демократлаштириш жараёнининг муҳим омили сифатида* 4
3. **Мухамеджанова Ф.** *Ўзбекистонда ёшлар сиёсатининг бугунги ҳолати ва истиқболлари* 6
4. **Қуронов М.** *Ёшлар маънавиятини шакллантиришнинг долзарб масалалари* 9
5. **Мирзаев Ғ.** *Глобаллашув шароитида дин омили ва ёшлар маънавияти* 12
6. **Муминов А.Г.** *Ёшлар ахборот маданиятини юксалишида таълим тизимининг ўрни* 15
7. *Қодиров А.Қ. Фалсафа - мамлакатимиз ижтимоий юксалишининг асоси* 17
8. *Мадаева Ш.О. Тарих фалсафаси ва фалсафа тарихининг муштарак муаммолари* 19
9. **Файзихўжаева Д.Э.** *Мантиқ илмини ўқитишдаги ютуқлар, муаммо ва ечимлар* 21

1-ШЎЪБА. ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ИЖТИМОИЙ-ФАЛСАФИЙ ФИКРЛАР РИВОЖИДАГИ ВОРИСИЙЛИК

1. **Ахмедова С.Д.** *Восточный аристотелизм и его роль в развитии средневековой философии* 24
2. **Бойқўзиева Г.Х.** *Беруний оламнинг тузилиши ҳақида* 26
3. **Бўриев О., Ачилов А.** *Соҳибқирон амир Темур эъзозлаган удум* 28
4. **Бозоров Ф.** *Арасту фалсафасида ахлок ва сиёсат масалаларининг муҳокамаси* 31
5. **Бурнаев Ш.Н., Абдурахимова Д., Назарова Д., Салимсакова Н.** *Как на Востоке в Средневековье отбирали способных учеников (на примере жизни и советов Ибн Сины и Беруни)* 34
6. **Jo'rayev J.** *Abu Mansur Al-Moturidiyning bilish nazariyasi haqida* 35
7. **Илёсова Ф.** *Ибн Бажжанниг ижтимоий қарашлари* 38
8. **Каримов Б.Р.** *Онтология фараби и современная концепция глобального эволюционизма* 39
9. **Керимов У.Л.** *Кто является основателем логики, или что такое логика? проблемы будущего науки, философии и образования* 42
10. **Музаффаров А.** *Калом фалсафасининг вужудга келиш шарт шароитлари* 46
11. **Мажидова О.** *Абу Али Ибн Сино фалсфасида ҳақиқат масаласининг мантиқий таҳлили* 48
12. **Мамадияров А. А.** *Абдурауф Фитратнинг "Нажот йўли" асарида ИЛМ ва тарбия масалалари* 50
13. **Маматқулов Э.** Эпикур ахлоқий қарашларида гедонизмнинг ўзига хос талқини 52
14. **Миржамолова Н.З.** *Алфред Адлернинг инсон ҳақидаги таълимоти* 54
15. **Мухаммадиева О.** *Мирзо Абдулқодир Бедил фалсафий қарашларининг баркамол авлод тарбиясидаги роли* 56
16. **Нуннонова Г.** *Хожагон тариқатида умуминсоний ахлоқий қарашлар таснифи* 59

17. **Нариманов Қ.** Абу Райҳон Берунийнинг маънавий-маърифий қарашлар 62
18. **Рўзибоев О.** Ўзбекистонда XIX аср охири – XX аср бошларида маърифатпарварлик ҳаракати моҳиятининг тарихий-маънавий таҳлили 64
19. **Раззоқов А.А.** Тарихий онг янгиланиши масаласи 67
20. **Sobirova S.T. Majidov N.N.** Abu Nasr Farobiyning bilish nazariyasi va uning bugungi kundagi ahamiyati 70
21. **Сафарова Н.О.** "Ҳидоя"да муросасозлик ва бағрикенгликнинг ҳуқуқий асослари 72
22. **Степанова О.И.** Абу Наср Фараби о понимание предмета логики и ее законов 74
23. **Турғунов А.И.** Аллома махмуд Аз-Замахшарийнинг ижодий мероси ва шогирдлари 77
24. **Тажиева Д.** Сўфи Аллоҳёрнинг "маслак ул-муттақин" асаридаги ахлоқий ғоялари 78
25. **Тулаганова М.К** Теория аргументации Фараби 80
26. **Тўраева М.** Жон Локкнинг жамият ва давлат ҳақидаги таълимоти 82
27. **Усмонов М.О.** Бобур ижтимоий-ахлоқий қарашларининг моҳияти 85
28. **Улашев Э.** Габриэл Марселнинг диний-ахлоқий таълимоти 87
29. **Файзиев У.** Проблема человека в конфуцианстве 89
30. **М.Қодиров** Равожийлар ахлоқий қарашларининг Насриддин Тусийнинг "ахлоқи носирий" асарига таъсири 91
31. **Худойберганова Д.** XIX аср охири ххаср бошларида ислом омилининг Туркистонда аёллар мавқеига таъсири 95
32. **Ҳайдаров К.** Насоий ижодида инсон масаласи 98
33. **Ҳудойназаров Н.** Темурийлар даврида фалсафий фанлар равнақи 99
34. **Шарипов А.Д.** К историко-философскому анализу принципа поэтапности Узбекской модели реформационных преобразований 102
35. **Эронов С.** Ибн Рушднинг фалсафий қарашлари 105

2-ШЎЪБА. ЁШ АВЛОД МАЪНАВИЙ ОЛАМИ, ИЛМИЙ-ФАЛСАФИЙ ДУНЁҚАРАШИ ШАКЛЛАНИШИНИНГ ШАРТ-ШАРОИТЛАРИ

1. **Абдурахманов Р.Б.** Миллий таълим сиёсатининг ғоявий асослари 107
2. **Азизов А.** Маънавият тушунчаси талқинлар хилма – хиллиги 109
3. **Алимова М.М., Жуманова Г.И.** Кийиниш маданиятининг тиббий ва ахлоқий, эстетик масалалари 111
4. **Алимова М. Ф.** Ёшларда соғлом эътиқодни мустаҳкамлашнинг маънавий асослари 114
5. **Алимухамедова Н.** Миллий ўзликни англашда диний ва миллий қадриятларнинг ўрни 116
6. **Ахмедов Б.А.** Ахборот жамияти шаклланиши жараёнида ёшлар маънавиятига таҳдидлар 118
7. **Баратбоев Б.** Интернетнинг ёшлар маънавиятига таъсири 122
8. **Бозорбоева Ш.** Ёш авлод маънавий оламида ўз-ўзини ва миллий ўзликни англаш диалектикаси 124
9. **Боймурзаев Х.** XXI асрда нанотехнология имкониятлари 126
10. **Жалилов Б.Х.** Шахс маънавиятида толерантлик 129
11. **Жалолова Ў.К.** Эркинлик ва зарурият шахс хулқ-атворининг – ахлоқий 131

мезони

12. **Жураев А. Садатов У.** *Миллий ўзликни англаш талабанинг маънавий қиёфасини шакллантириш омили сифатида* 132

13. **Исмайилов А. З.** *Ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти шаклланишида ҳуқуқий онгни билишнинг ижтимоий-фалсафий асослари* 135

14. **Каримова Р.М.** *Мустақиллик ғоясини фалсафий таълимот сифатида ўрганишнинг назарий ва амалий масалалари* 137

15. **Ким Ф.** *Социальная защита семьи и детей в Узбекистане* 139

16. **Кушакова Н.** *Психологические и психофизиологические факторы, влияющие на результативность игровой деятельности футболистов* 140

17. **Махкамов И. С.** *Факторы влияния кино искусства на формирование научно–философского мировоззрения у молодежи* 142

18. **Маҳмудов Л., Э.Тўхтабоев.** *Миллий идентификация жараёни ва унинг ёшлар маънавий олами юксалишидаги муҳим жиҳатлари* 145

19. **Мамашев О.Ж., Хусаинова Г.С.** *Авлоний маънавияти ва баркамол авлод такомилидаги ворисийлик* 147

20. **Муратова К.** *Фалсафада эстетик интуиция муаммоси* 150

21. **Нуриддинов Н.** *Синергетика ночизиқлилик тафаккур тарзи сифатида* 152

22. **Нурматова М.А.** *Шахснинг ахлоқий ва эстетик жиҳатдан уйғун ривожланиш хусусиятлари* 155

23. **Саидазимов К.** *Талаба ёшларда ижтимоий-маънавий масъулиятни юксалтириш зарурати ҳақида* 157

24. **Маматқулов Р.** *Америка қўшма штатлари ташқи сиёсатида Марказий Осиё омили* 159

25. **Равшанов А.** *Ёшлар маънавиятини юксалтиришда таълим тизимининг ўрни* 161

26. **Раматов Ж.С.** *Ёш авлод тарбиясида маънавият масалалари* 163

27. **Раҳимбобоева Н.** *Маънавият - жамият ва миллат равнақининг бош омили ва пойдеворидир* 164

28. **Saidkulov N.A.** *Xalqimizning ma'naviy qiyofasi* 167

29. **Собирова С. Т.** *Ўзбекистонда комил инсон тарбиясининг ижтимоий-фалсафий асослари* 169

30. **Тўхтаев Х., Ёқубова М.** *Ёшлар ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда оила ва маҳалланинг ўрни* 171

31. **Умарова Н.** *Глобаллашув шароитида ёш авлод маънавий оламини асраш муаммолари* 173

32. **Файзиева Ф.** *Миллий ва тарихий ўзликни англаш зарурати* 176

33. **Хожибоева Д.** *Ёш авлод маънавий олами, илмий фалсафий дунёқарашининг шаклланишида оила, маҳалла ва таълим-тарбия тизимининг ўрни* 178

34. **Шермухамедова О.** *Шахснинг шаклланишида тарихий, миллий ва умуминсоний қадриятларнинг уйғунлиги* 180

35. **Esanov Z.** *Barkamollik - yuksalish mezoni* 183

36. **Юлдашев Ё.** *Техноген цивилизация тараққиётининг ижтимоий-маданий ҳаётга таъсири* 184

37. **Хайдаров Х.Ф., Хайдарова Д.Х.** *Глобаллашув шароитида ёш авлоднинг илмий-фалсафий дунёқарашини шакллантириш муаммоси* 187

38. **Хайдаров Х.Ф, Ахмеров Э.А.** *Национальная идея и воспитание духовной* 189

культуры молодёжи
Қандов Б. Таълим-тарбия жараёнида ёшларни ижтимоий-ахлоқий юксалтиришнинг такомиллаштириш усуллари 191
39. **Ҳусанов Б.Қ.** *Савдода бошқарув тафаккури ва тараққиёт омили* 193

3-ШЎЪБА. ЗАМОНАВИЙ ФАЛСАФА ВА ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ФАЛСАФИЙ ФИКРЛАР РИВОЖИДАГИ КОНСТРУКТИВ ЙЎНАЛИШЛАР

1. **Абдужалилова Ю.** *Хайдеггер ва Лаҳбабий борлиқ ва замон ҳақидаги концепциясининг қиёсий таҳлили* 196
2. *Алимардонов Ш.А.* **Хайдаров Х.Ф.** *Сиёсат фалсафаси глобаллашуви шароитида Ўзбекистон фалсафий фикрлар ривожидаги конструктив йуналиш* 198
3. **Allanazarov M.** *Tabotaboiyning gnoseologik nazariyasida g'arb materializmi tanqidi* 200
4. **Аслова Л.** *Ёшларнинг ижтимоий фаоллиги – фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг асосий омили* 202
5. **Asatulloyev I.** *Filibelik Ahmad Hilmiyning ijtimoiy-falsafiy qarashlari* 204
6. **Ахмедова С.Д.** *Восточный Аристотелизм и его роль в развитии Средневековой философии.* 205
7. **Жалилов Ж.** *Иммануил Кантнинг ахлоқий концепцияси* 208
8. **Каримов Р.Р.** *Роль династии Неру – Ганди в истории Индии* 210.
9. **Иброҳимова М.** *Локаята таълимотидаги фалсафий қарашлар ва ҳозирги кундаги аҳамияти.* 213
10. **Исомаддинова С.** *Фридрих Ницше ижодида инсон муаммоси талқини* 214
11. **Мамадалиева М.З.** *Проблемы преемственности в современной философии* 216
12. **Маткаримова Ж.Д.** *Ал - Форобий таълимотида адолат мезони* 218
13. **Маҳмудов Л.** *Замонавий Ғарб фалсафасида миллат ва миллийлик масалаларига конструктив ва примордиал ёндошувлар* 219
14. **Мусаев О.** *Миллатлараро муносабатларга оид айрим ижтимоий-фалсафий фикрлар* 223
15. **Мухитдинов Ф.** *Жиноят-процессуал қонуни – ижтимоий функциявий қадрият* 226
16. **Норбеков У.** *Ҳозирги дунё глобал муаммоларини ечишда синергетик ёндашувнинг аҳамияти* 229
17. **Нишанбаева Э.З.** *Давлат ва фуқаролик жамияти институтлари ўртасидаги ижтимоий шерикчилик* 231
18. **Нишонова О.** *Этномаданий омилларнинг этногенезда тутган ўрни* 234
19. **Норқулов д., Норқулов С.** *Фуқаролик жамияти маънавий ҳаёти ривожи ва ижтимоий онг* 237
20. **Пирназаров Ғ.Н.** *Талаба ёшларда ҳуқуқий маданиятнинг шаклланишида ижтимоий-гуманитар фанларнинг тутган ўрни* 239
21. **Рахимов Л.Ж.** *Серен Кьеркегор фалсафасининг ўзига хос жиҳатлари* 242
22. **Рузматова Г.М.** *Габриэл Марселнинг инсон борлиғи ҳақидаги таълимоти* 244
23. **Salayev B.** *XIX-asr oxiri va XX asr boshlarida Xiva xonligining siyosiy boshqaruv tizimi* 246
24. **Саъдуллаев С.** *Эрих Фроммнинг ижтимоий фалсафаси* 248

25. ***Соқиев Х.В.*** *Ўзбекистонда ахборот-коммуникация технологияларни ривожлантириш ва оммалаштириш жараёни* 250
26. ***Соқиев С.В.*** *Каримбек Камийнинг маърифатпарварлик қарашлари* 254
27. ***Тошов Х.*** *Г.Гесси фалсафий дунёқарашининг шаклланишида к.юнг психоаналитик ғояларининг ўрни* 256
28. ***Турғунов А.*** *Замонавий жамиятда ахборот хавфсизлигини таъминлаш муаммоси* 258
29. ***Хайтметов Р.*** *Қадимги Юнонистонда фалсафий тафаккур тараққиёти ва унинг ривожланиш босқичлари* 260
30. ***Холмирзаевх.Н., Нурматов О.Т.*** *Глобаллашув жараёни ва миллий маънавият* 262
31. ***Худойберганова Н.*** *Глобаллашув жараёнида ахборотлаштириш муаммоси* 264
32. ***Шарипов М.*** *Гегель ва замонавий диалектик мантиқ* 265
33. ***Шермухамедова Н.А.*** *Фалсафанинг ижодий характери* 267
34. ***Шокирова Н.*** *Бҳакти таълимотининг асосчиси рамануджанинг фалсафий қарашлари* 269
35. ***Эргашев Х.*** *Билиш жараёнида моделлаштириш методи* 272
36. ***Юлдашева Ф., Суяров З.*** *"Цивилизациялар тўқнашуви?" тушунчасининг моҳияти тўғрисида* 275
37. ***Қобулниёзова, Г.Т. Рузматова Г.М.*** *Фалсафа тарихи – Ўзбек фалсафасининг таянч негизи* 277
38. ***Қобилов Р.*** *Дунё геоиқтисодий манзарасининг таркибий қисмлари ва уларнинг ижтимоий фалсафий талқини* 280
39. ***Қўйлиев Т., Б. Қандов.*** *Маърифатпарварларнинг ёшлар ахлоқий-фалсафий дунёқарашини шакллантириш муаммолари билан боғлиқ меросига доир* 283

4-ШЎЪБА. ПОЗИТИВ ФИКРЛАШ - ЁШЛАР ФАОЛЛИГИНИНГ АСОСИЙ ШАКЛЛАНТИРУВЧИ ОМИЛ

1. ***Атамуратова Ф. С.*** *Ўқув жараёнида таълимнинг тарбия билан уйғунлиги.* 287
2. ***Акрамова Ш. А.*** *Ўзбек қизлари миллий тарбиясини модернизациялаш масалалари* 289
3. ***Дўсманов Ш.А.*** *Тадбиркорлик маданияти тадқиқининг назарий - фалсафий масалалари* 292
4. ***Ибрагимов Э.Ҳ.*** *Ахборот истеъмоли маданиятини шакллантириш зарурияти* 294
5. ***Муратова К.*** *Фалсафада эстетик интуиция муаммоси* 296
6. ***Ibn Ibrohim Masiho***. *Turkiyaga pozitivizm falsafasining shakillanishi* 298
7. ***Субанова З.*** *Хотин-қизларимизнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш йўлида* 301
8. ***Турсунов Э.*** *Бунёдкор ғояларнинг жамият ҳаётида тутган ўрни* 303
9. ***Хидиров Є.Н.*** *Кулги - эстетик эҳтиёж сифатида* 305
10. ***Қурбонова Л., Жалолова А.*** *Яшаш шароитлари ва турмуш тарзининг баркамол шахс тарбиясига таъсири* 307